Жив та був собі добрий король. Чому добрий, запитаєте ви? А Бог його знає чому. Мабуть, від природи таке трапляється, що й серед монархів іноді добрі попадаються. А може, від батька-матері таким вдався…

Все в нього було. Навіть улюблені квіти біля його палацу росли-квітли. І серед них на першому місці його улюбленець — королевий цвіт. Мати-королева, яка дуже-дуже любила квіти, завжди їх висівала. Власноруч. І дуже з того пишалася. І син-король вдячний був матусі за королевий цвіт. Отож, як уже мовилось, все в нього було, і добре королівство було і саме добро було, а ось дітей у нього не було та й не було. А чого — хто про те скаже? Навіть най-найвсезнаючі вчені, які навіть таблицю множення знали напам’ять у тому королівстві, а й вони не могли знати чому. "Бог не дає", зрештою, мудро вирішили вчені.

Тож добрий король Богу молився і з року в рік терпеливо чекав спадкоємця трону. Корелевича вдатного. Чекав, чекав і — дочекався. Кого б ви думали? Правильно, королевични.

Що ж, утішився добрий король, хотілося короленка, але хай буде й королівна. Звав він її ніжно: дочечка, доня, донечка, донюся, донюсечка (останні два слова його величність в пориві батьківської ніжності сам придумав і надто з того пишався). Щоранку, взявши букетик свого улюбленого королевого цвіту (а він особливо любив королевий цвіт, що мав такі полум’яно-червоні квіточки, і блідо-рожеві, і взагалі строкаті, гарні та яскраві), король радісно наспівував пісню Миколи Свидюка "Доня моя, донечка", яку десь випадково почув. (А може й по радіо… Так, так, здається, по трансляції, бо й королі іноді радіо слухають):

Моє сонце, моє небо, моя доня,

Моя радість, моя втіха, моя доля.

Зустрічають тата крильця-рученята,

Зорі-оченята, оченята-зорі,

І немає на землі ні біди, ні горя…

Але співав-наспівував лише про себе, неодмінно на самоті, аби ніхто бува не почув, бо хоч пісня йому й подобалась, але мова була якась… мм… не така… А яка… така?

А така — не королівська. Бо треба вам сказати, бодай і по секрету, що у короля в ужитку була своя особлива мова, королівська і ось як вона по королівському велично звучала: дир, бур, нур, цр-р-р… А тому в короля була своя особлива королівська мова, що не гоже королю говорити простою мовою. Наче він не монарх, а казна й що таке. А за придворним етикетом йому годилося говорити лише королівською мовою. І він нею й спілкувався з підданими: дир, бур, нур, цр-р-р… Але пісня йому подобалась і він, як ніхто його не чув, залюбки її співав. Навіть простою, не королівською мовою, дивуючись, а де ж це він раніше чув цю мову?

Отож, наспівуючи пісню Миколи Свидюка, ніс король своїй донюсі-доні королевий цвіт, аби привітати її з добрим сонячним ранком. А звідтоді, як у короля народилася доня-донечка, ранки в тому королівстві всі поспіль поставали тільки сонячними і гожими — тут вже, мабуть, Гідрометеоцентр королівства старався. Перші десять днів свого життя в світі білому на планеті Земля донечка короля перебувала, як і годиться, у статусі новонародженої, від десяти днів і далі, аж до року — вона була немовлям. А щасливий батько випереджаючи події, вже тихенько собі підраховував ось що: від року й до трьох років у доні має бути раннє дитинство, з чотирьох до семи — перше дитинство, з восьми до дванадцяти — друге дитинство (так вчені його вчили) з дванадцяти й до п’ятнадцяти — підліток. У хлопчиків це підпарубчак, у дівчаток — піддівок.

А вже зрілий вік у дівчаток почнеться з шістнадцяти й до двадцяти років. Ось тоді він видасть її заміж за королевича з сусіднього королівства і матиме собі і зятя, і водночас прийомного сина. А як він, одружившись з королівною, візьме її прізвище, то добрий король матиме спадкоємця свого трону і династія його королівства, хоч він не має рідного сина, не урветься.

Все вирахував добрий король, по-швидше б росла донечка. А дні-деньочки її гарні як наче летіли на крилах, росла— виростала юна королівна. Вже й місяць минув, півроку (вона все ще немовля) та ось і півроку збігло, вже й рік невзабарі, а там і почнеться в доні раннє дитинство. Вона вже й на ніжки звелася, перші в своєму житті кроки зробила — від ліжечка до стіни. Радів король, ось-ось має настати той щасливий день, коли доня-донечка до нього вперше заговорить, ластів’ятком защебече, А поки що вона тільки агуськала. А король до неї незмінно звертався своєю величною мовою — королівською, що її придумали для нього мудрагелі. А товмачі із ясновельможної королівської мови перекладали для підданих на звичайну мову.

Приміром, скаже король: дир, бул, вур, цр-р-р… А товмачі й тлумачать його величність своїми неложними, золотими (уста в короля за традицією того королівства вважалися тільки золотими) зволив те— то й виголосити…

Але от лихо, як заговорить батечко до донечки своєю величною та ясновельможною, можна б сказати, монаршою мовою — дир, бур, нур, цр-р-р, як вона одразу ж — в плач! Чи не з ляку. І не простягає до нього крильця— рученята, як то в пісні співається, а чомусь боїться батька свого.

Запечалився добрий король. Що ж це таке виходить, га? Королівна має знати королівську мову, а вона від неї, а заодно й від батька-короля, як од прокаженого, сахається…

А кажуть, що устами дитини глаголить істина…

І тоді вирішив король знайти своїй доні-донечці не звичайну, не просту, а — кращу-щоякнайкращу мову. А щоб знайти таку мову король послав у всі кінці світу білого своїх гінців. Та от притичина! Яку гінці не виберуть мову (Смарагд! Злото-срібло! Рута-м’ята! Сонях-калина!), король послухає її і… І тільки зітхне. Гарна мова, але ж не найкраща. А яка найкраща і сам не відає. І знову мчать гінці у всі кінці світу, шукають, шукають, але знайти її не можуть. Усі мови гарні, але чомусь найкращої серед них і немає.

"Диво дивнеє, — не перестає дивуватися король, — на планеті Землі 2500 мов, а кращої-щонайкращої чомусь і немає…"

Яка мова — така й душа, нагадують мудрі. Що ж робити?

"Мова повинна бути благородною, — зрештою якось вирішив король. — Недарма кажуть: є прості метали, а є благородні: золото-срібло, платина і метали платинової групи — іридій, осмій, паладій, радій, рутеній… О-о та це ж ідея!.."

І наказав зібрати ковалів з усього королівства. Та таких які й людський волос можуть обкувати, і велів їм з благородних металів викувати для його дочки найблагороднішу і найкоштовнішу мову.

Ковалі відразу на своїх коваделках — дзінь-дзень, дзінь-дзень. Швидко чи ні, а наклепали вони три міхи найдзвінкіших і найблагородніших слів із благородних металів золота-срібла та платини, і коштовні вони вийшли, а все чогось їм не вистачало. От притичина! І гарні, а наче якісь… ммм мм… мертві. Тільки й того, що красиві й осяйні…

Мудрі з мудрих (а в тому королівстві так, навіть, мудрі любомудри водилися) підказують королеві: так, мовляв, і так, але трішечки й не так.

Треба, радять, живу мову шукати, а не мертву. А живою мовою, може бути тільки рідна мова. Єдина мова у світі…

— Яка? — подивувався король. — Тож виходить, що доведеться шукати ще й якусь… м… м… рідну мову?

Треба, — кажуть йому, — бо дитину, чия б вона не була, хоч короля, хоч простолюдина, треба вчити тільки рідної мови, тоді вона й квіткою квітнутиме, крильця-рученята до батька простягатиме, до сонечка посміхатиметься, ластів’ятком щебетатиме, і виросте найкращою в світі дочкою…

— Рідною, кажите? — ще й ще дивується король, навіть страшенно дивується. — А хіба є така мова — рідна? У якім вона королівстві чи царстві?

— Це мова батька-матері, — одказують йому.

— Чого ж ви мені раніше цього не сказали? Гей, гінці?! Негайно мчіть у всі кінці світу білого і шукайте рідну мову!..

А сам заходить до своєї доні-донечки, і чує його мати— королева онуці пісеньку співає. Ось таку:

Котику сіренький,

Котику біленький,

Котку волохатий,

Не ходи по хаті!

Не буди дитяти!

Дитя буде спати,

Котик — воркотати.

Ой на кота воркота,

На дитину дрімота,

А-а люлі…

Здивувався король. Розмовляючи лише своєю, королівською мовою (пригадуєте: дир, бул, нур, цр-р-р?), він такої гарної мови, якою співала його мати— королева, ще не чув. Що за мова? З яких країв? А мати-королева й каже своєму синові королю:

— Так це ж твоя рідна мова, синку. Мова моїх батьків і пращурів. І твоїх дідів. Хіба ти забув? Я ж тобі співала, як ти був маленьким.

— Материнська мова? — здогадався король. — Та її, виявляється, й шукати не треба. І як це я, ставши королем та забув рідну мову?

Материна мова нагадала йому дитинство, добрий король нарешті збагнув хто він і якого роду-народу…

— Тепер я знаю, що найкраща у світі мова — це рідна мова! — вигукнув король і прийняв дуже важливу, прямо державну ухвалу: — Будемо вчити доню рідної мови!

І на радощах добрий король заспівав пісню Миколи Свидюка "Доня моя, донечка". Ще і подивувався: виявляється, і він може співати рідною мовою?.. Не королівською: дир, бур, нур, цр-р-р…

А мати-королева тим часом внучку свою заколихувала.

Ой, у гаю при Дунаю

Соловей щебече,

Він усю свою пташину

До гніздечка кличе:

Ой тьох, тьох, тьох, тьох, тьох, тьох —

Соловей щебече,

Він усю свою пташину

До гніздечка кличе..

А маленька королівна сміється ще беззубими яснами, дзвінко та радісно, ластів’ятком щось по-своєму щебече-лепече і до бабусі рученятка простягав та аґуськає…

Он воно що, — подумав добрий король. Виявляється, дітям потрібне мова не королівська, а — рідна, мова батька-матері, бо вона і є найкращою в світі, і не потрібно рідну мову в благородні метали вбирати — золото-срібло чи платину, — бо вона й так найкоштовніша, самоцвітами сяє. І хай вона мовби й проста, але як і королевий цвіт у своїй простоті найвеличніша, бо іншої такої, як вона, рідна, світ обійди, а не знайдеш…

І зрадів король) в ту мить він почував себе не так монархом як звичайним батьком), а зрадівши, не зчувся, як і заспівав пісню Миколи Свидюка, що її він якось по радіо чув:

Дівчинка-перлинка,

Золота краплинка.

Весняна росинка,

Літнє моє сонечко,

Доня моя, донечка…

І дівчинка, справді, як співається у пісні, перлинка, золота краплинка, весняна росинка, почувши пісню (а не оте королівське — дир, бур, нур, цр-р-р) засміялась, крильця-рученята до батька простягла і щось таке незвичайне йому заагуськала, ластів’ятком до нього защебетала і, навіть, вимовила одне слово з рідної мови: тату.

І щічки її зачервоніли, як наче на них королевий цвіт зарум’янів розквітнув…

І добрий король, батько її щасливий, вигукнувши: "Ах, ти ж мій маленький королевий цвіте!" (в ту мить донечка-донюся йому й справді здалася королевим цвітом — мабуть, так воно й було насправді), заспівав донечці рідною мовою:

Моє щастя, моє серце, моя доня,

Моя лада, моя леле, моя доле.

Казку вечорову, пісню колискову

Пригадаю знову, знову пригадаю

І тобі, дитино, знову заспіваю…